

РЕШЕНИЕ

№ 9550

гр. София, 21.06.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 18.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **6640** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 2в, ал. 1, т. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините (ЗОДОВ).

Производството е образувано по повод изпратена по подсъдност от Софийски районен съд искова молба, подадена от „ЧЕХ-Йосиф Новосад“ ООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], район И., ул.132 № 14, ет.1, представлявано от управителя П. С. П., чрез адвокат Т. З. и адвокат Д. З.. В определението на съда, както и в потвърждаващото го определение, постановено по частно гражданско дело № 20231100500741/2023 г., по описа на Софийски градски съд е изложено, че ищецът едновременно се позовава и претендира незаконосъобразност на индивидуален административен акт и също така предявява осъдителен иск за настъпили вреди от действието на незаконосъобразен акт.

Настоящото производство е образувано след отделяне от искова молба, с вх. № 70444/15.10.2021 г. на Софийски районен съд, подадена от „ЧЕХ-Йосиф Новосад“ ООД, ЕИК[ЕИК], срещу Държавен фонд Земеделие с определение № 5647 от 30.06.2023 г. по адм. дело № 1879/2023 г. по описа на Административен съд София – град.

В исковата молба е посочено, че претърпените от ищеца вреди се изразяват в реално претърпени загуби, вследствие на действия на административен орган – Държавен фонд „Земеделие“ /ДФЗ/, изразяващи се в отказ на плащане за извършени от ищеца доставки по схемата „Училищен плод“ в учебни заведения, за периода от 01.10.2020 г.

– 31.10.2020 г., обективиран в отменено по съдебен ред Уведомително писмо за одобрение на заявка за плащане № 01/22/310720/00795/01 от 04.12.2020 г., издадено от заместник-изпълнителния директор на ДФЗ. Претендираното обезщетение е посочено в размер на 5520.05 лева с ДДС, представляващи реално претърпени загуби за неизплатените продукти по Акт за одобрение на Заявка за плащане № 01/22/310720/00795 от 04.12.2020 г. по схема „Училищен плод“; сума в размер на 309.76 лева, представляваща законна лихва за забава от 26.03.2021 г. – датата, на която ответникът е платил одобрените части от Заявката за плащане до датата на подаване на исковата молба – 13.10.2021 г., както и законната лихва върху главницата, от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

С молба, вх. № 21226 от 06.06.2023 г. /л.9/, ищецът оттегля предявения иск в частта за главницата в размер на 5520.05 лв. поради извършеното от ответника плащане и сочи, че поддържа исковата си претенция за обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 1177.61 лева, представляващи законната лихва за забава върху главницата, за периода от 26.03.2021 г. до 02.05.2023 г. – датата на изплащане на главницата. Претендира сторените по делото разноски.

В съдебно заседание, ищецът, чрез процесуалния си представител адв. З., моли съда да уважи иска. Соци, че разполага с доказателства за датата на изплащането на главницата. Претендира разноски по списък.

Ответникът – Държавен фонд „Земеделие“, с писмен отговор, постъпил в срока по чл. 131, ал. 1 от ГПК, излага подробни съображения за недопустимост на исковата претенция. Претендира разноски по списък.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на иска.

Административен съд София град, I отделение, 6-ти състав, като взе предвид изложените от страните доводи и извърши съвкупна преценка на доказателствата, намира за установено следното от фактическа страна:

Между страните по делото не се спори, че „ЧЕХ-Йосиф Новосад“ ООД, земеделски производител, с УРН: 505106 и УИН: 22/310720/00795, е одобрен изпълнител по схема „Училищен плод“, по смисъла на чл.14 от Наредбата за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения – Схема "Училищен плод" и Схема "Училищно мляко" за периода 2020-2021 г.

От представените по делото приложения се установява, че от ищеца е депозирана заявка за плащане с рег. № 01/22/310720/00795/01 от 04.12.2020 г., по реда на Раздел III, чл.18 и сл. от Наредбата за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения – Схема "Училищен плод" и Схема "Училищно мляко", за отчетен период 01.10.2020-31.10.2020 г.

Установява се също, че с уведомително писмо за одобрение на заявка за плащане /УП/ № 01/22/310720/00795/01 от 04.12.2020 г. с изх. № 01-2600/3060 от 27.05.2021 г. на заместник-изпълнителния директор на Държавен фонд "Земеделие", с което е постановен частичен отказ за изплащане на финансова помощ по извършени доставки на конвенционално произведени ябълки за отчетен период 01.10.2020 г. – 31.10.2020 г. Уведомителното писмо е обжалвано по съдебен ред и е отменено с решение № 5097 от 27.07.2022 г. по адм. дело 3 6570/2021 г. по описа на АССГ, потвърдено с решение № 2174 от 01.03.2023 г. по адм. дело № 10205/2022 г. по описа на ВАС на РБ.

От приложеното по делото преводно нареждане е видно, че на 02.05.2023 г. по сметката на ЧЕХ – Й. Новосад ООД е постъпила сума в размер на 5520.05 лв. от наредителя ДФ „Земеделие“. В основанието за плащане е посочено, че същото е направено по схемата „Училищен плод“ във връзка с решение № 5097 от 27.07.2022 г. Въз основа на така установеното от фактическа страна настоящият съдебен състав направи следните правни изводи:

Искът с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ е процесуално допустим – предявени е от надлежна страна, която твърди настъпване на имуществени вреди, представляващи законна лихва, в резултат на незаконосъобразни бездействия (забавено плащане) на Държавен фонд „Земеделие“.

Искът е предявен срещу юридическото лице – Държавен фонд „Земеделие“ от чийто незаконосъобразни бездействия се претендират вредите, съобразно разпоредбата на чл. 205 АПК.

Съгласно чл. 203 АПК гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Отговорността на държавата или общините по чл. 1 ЗОДОВ обхваща кумулативното наличие на всички елементи от фактическия й състав, а именно: вреда - имуществена или неимуществена; незаконосъобразен акт - действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнението на административна дейност; пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт, действието или бездействието и настъпилата вреда.

Съобразно разпоредбата на чл.154, ал.1 ГПК всяка страна е длъжна да установи фактите, на които основава своите искания или възражения. В случая ищецът е този, който следва да докаже, чрез провеждане на пълно и пряко доказване със съответните процесуални способности, настъпването на твърдените имуществени вреди, изразяващи се в дължима, но неизплатена лихва по изплатена главница в изпълнение на влязъл в сила съдебен акт, както и причинната връзка между тях.

Уведомително писмо № 01/22/310720/00795/01 от 04.12.2020 г., с изх. № 01-2600/3060 от 27.05.2021 г. на заместник-изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“, е индивидуален административен акт, който подлежи на самостоятелно оспорване. Съгласно чл. 12, ал. 7 ЗПЗП отношенията между Фонда и получателите на кредити, държавни помощи, безвъзмездна финансова помощ, гаранции и субсидии се уреждат с административни договори или административни актове. Редът за защита на претендиращия подпомагане е чрез оспорване на Уведомителното писмо в частта, с която е отказано подпомагането.

Видно от решение № 5097 от 27.07.2022 г. по адм. дело 3 6570/2021 г. по описа на АССГ, потвърдено с решение № 2174 от 01.03.2023 г. по адм. дело № 10205/2022 г. по описа на ВАС на РБ, Уведомително писмо за одобрение на заявка за плащане, с което е постановен частичен отказ за изплащане на финансова помощ по извършени доставки на конвенционално произведени ябълки за отчетен период 01.10.2020 г. – 31.10.2020 г. е отменено по съдебен ред, а административната преписка е върната на органа за ново произнасяне, съобразно дадените от съда указания.

По тези съображения съдът приема, че първият елемент от фактическия състав на отговорността по чл.1 от ЗОДОВ е установен по отношение на отмененото като незаконосъобразно Уведомително писмо за одобрение на заявка за плащане с рег. № 01/22/310720/00795/01 от 04.12.2020 г., по реда на Раздел III, чл.18 и сл. от Наредбата

за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения – Схема "Училищен плод" и Схема "Училищно мляко", за отчетен период 01.10.2020 - 31.10.2020 г.

Между страните не е спорно, а и от представеното по делото преводно нареждане е видно, че на 02.05.2023 г. по сметката на ЧЕХ – Й. Новосад ООД е постъпила сума в размер на 5520.05 лв. от наредителя ДФ „Земеделие“. В основанието за плащане е посочено, че същото е направено по схемата „Училищен плод“ във връзка с решение № 5097 от 27.07.2022 г.

С оглед на горното, съдът намира акцесорният иск за заплащане на законната лихва върху изплатената главница за частично основателен по следните съображения:

След отмяната на Уведомителното писмо, дружеството е понесло имуществена вреда, която е в размер на законната лихва предвид забавата, за периода от датата на влизане в сила на решението на съда - 01.03.2023 г. до 02.05.2023 г., възлизаща на сума в размер на 110.31 лв., изчислена на общодостъпен лихвен калкулатор в интернет страницата на НАП.

Това, че датата от която следва да се начисли лихвата за забава като основа за определяне на имуществената вреда от забавеното плащане, е 01.03.2023г., когато е признато за незаконосъобразно неплащането на главницата, е така, тъй като съобразно т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожавемите административни актове, а при нищожните - това е моментът на тяхното издаване, а за незаконни действия или бездействия на административните органи - от момента на преустановяването им. Именно поради това началната дата на дължимата лихва е датата на влизане в сила на съдебното решение, с което е призната незаконосъобразността на неплащането. Следователно, за претендиращия период от 26.03.2021 г. до 28.02.2023 г. лихва не се дължи. Основанието за присъждане на обезщетение за вреди, съобразно специалния закон възниква при осъществяване на предвидения от него фактически състав или след отмяната на незаконосъобразния административен акт, който е засегнал правната сфера на ищеца. В този смисъл Решение № 8004 от 1.07.2015 г. на ВАС по адм. д. № 9142/2014г. Ето защо искът следва да се отхвърли в частта над 110.31 лв. до пълния предявен размер от 1177, 61 лв., за исковия период от 26.03.2021г. до 28.02.2023г.

Безспорна е пряката връзка между отменения акт на ответника и вредата, предвид че забавата е именно вследствие на този акт и е отпаднала при отмяната му, когато ответникът е платил със закъснение.

Предвид изложеното, следва да се уважи претенцията за присъждане на законната лихва върху изплатената главница в размер на 5520.05 лв. , считано от датата на влизане в сила на решението на съда 01.03.2023 г. до датата на нейното изплащане - 02.05.2023 г.

По отношение на възражението на ответника за недопустимост в частта на лихви върху ДДС на претендираната сума и позоваването на чл.26, ал.2 от ЗДДС, следва да се има предвид, че в случая сумата, която се претендира, че е платена със забава и съответно имуществената вреда е в размер на законната лихва, е постъпила по сметката на ищеца в размер от 5520, 05 лв. и това е неплатената своевременно

главница. Това дали е включен ДДС в тази сума, в това число и ако е включен, не е въпрос на настоящото исково производство, в което се установяват вреди от забава на посочена сума, получена със закъснение в патримониума на ищеца, заради незаконосъобразен акт на ответника. В случай, че ДДС е включено в тази сума, това е въпрос на отчетни отношения по ЗДДС за страните по доставката и съответното отчитане на начисления и платения ДДС в регистрите и СД по закона.

По разноските:

Ищецът е представил доказателства за направени разноски пред настоящата инстанция в общ размер на 50 лв., представляващи платена държавна такса /л.14/, която предвид изхода на делото и чл.10, ал.3, предл. първо от ЗОДОВ следва да му се плати изцяло. Представеният по делото договор за правна защита и съдействие от 11.10.2021 г. и фактура № [ЕГН] от 11.10.2021 г.(л. 33) касаят разходи по осъщественото процесуално представителство пред СРС. Доколкото обаче се касае за неправилно подадена първоначално подадена пред СРС искова молба, препратена по подсъдност в АССГ и образувано настоящото производство, то следва да се признае платения адвокатски хонорар и присъди съразмерно на уважената част от иска съгласно чл.10, ал.3, предл. последно - 69, 69 лв., а останалите държавни такси извън 50 лв. пред АССГ следва да се търсят по друг ред, тъй като не са направени с основание по настоящото производство.

На основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ и съобразно изхода на делото в полза на ответника следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в минимален размер от 100 лв., съгласно чл. 37, ал. 1 ЗПП вр. чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Воден от горното, Административен съд София град, I отделение, 6-ти състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Държавен фонд „Земеделие“ да заплати на „ЧЕХ-Йосиф Новосад“ ООД, ЕИК[ЕИК], сума в размер на 110, 31 лв. (сто и десет лева и тридесет и една стотинки), представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди за забавено плащане по заявка за плащане с рег. № 01/22/310720/00795/01 от 04.12.2020г., за период от 01.03.2023 г. до 02.05.2023г. и ОТХВЪРЛЯ иска в останалата му част до пълния предявен размер от 1177, 61 лв., за исковия период от 26.03.2021г. до 28.02.2023г.

ОСЪДЖА Държавен фонд „Земеделие“ да заплати на „ЧЕХ-Йосиф Новосад“ ООД, ЕИК[ЕИК], сума в общ размер от 119, 69 лв. (сто и деветнадесет лева и шестдесет и девет стотинки) държавна такса и адвокатско възнаграждение по делото.

ОСЪЖДА „ЧЕХ-Йосиф Новосад“ ООД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Държавен фонд „Земеделие“ сума в размер на 100 (сто лева) юрисконсултско възнаграждение по делото.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБ, в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.